

6. Філософія права" навч. посібник / О.О. Бандура, С.А. Бублик, М.Л. Заїнчковський та ін.; за заг. ред. М.В. Костицького, Б.Ф. Чміля. - К.: Юрі-нком Інтер, 2000. - 336 с.
7. Філософія правового виховання : навч. посіб. / А. П. Гетьман, О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань та ін. ; за ред. А. П. Гетьмана, О. Г. Данильяна. – Х. : Право, 2012. – 248 с.
8. Цуркан О. В. Правова свідомість працівника міліції: теоретико-правове дослідження : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / О. В. Цуркан ; НУ «Львівська політехніка». – Львів, 2013. – 20 с.
9. Черней В. В. Роль Національної академії внутрішніх справ у підготовці кадрів слідчих спеціалізацій: історія та сучасність / В. В. Черней // Актуальні проблеми досудового розслідування : зб. тез доповідей IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 1 липня 2015 року). – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2015. – С. 14–16.
10. Шефель С. В. Правове виховання як мета й умова концептуального оновлення структури правової культури / С. В. Шефель // Проблеми законності : зб. наук. праць. – 2009. – Вип. 103. – С. 250–252.
11. Штангрет М. Й. Філософські проблеми правового виховання молоді (на прикладі закладів освіти МВС України) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.12 / М. Й. Штангрет ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів, 2007. – 18 с.
12. Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол. Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. – К. : Укр. енцикл., 1998. – Т. 5. : П–С. – 2003. – 736 с.

**Курсант 3-го курсу Факультету
№1ННІ №1 НАВС**

Семижон Алла Володимирівна

ПРОФЕСІЙНА ПРАВОСВІДОМІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ ЯК ОСНОВНА УМОВА ЕФЕКТИВНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ СЛУЖБОВИХ ЗАВДАНЬ

У даний час в Україні відбуваються трансформації політичних, соціально-економічних, духовних основ буття людини та суспільства, що стали наслідками революційних подій трирічної давнини. Не залишилися осторонь і силові структури України, які зазнають перманентних та неоднозначних змін.

Зокрема, ухвалення Верховною Радою України у липні 2015 року закону України «Про Національну поліцію» ознаменувало появу формально нового центрального органу виконавчої влади. Основною метою діяльності поліції визначено підвищення авторитету працівників поліції, довіри суспільства та викорінення корупції, яка, у свою чергу, є основним аргументом щодо недовіри поліції.

Одним з головних шляхів для досягнення поставленої мети є підвищення, розвиток і удосконалення професійної правосвідомості працівників поліції. Правосвідомість, по суті, є однією з форм професіоналізму співробітників органів внутрішніх справ і представляє систему правових ідей, поглядів, думок і уявлень як у галузі правотворчості, так і практичного застосування права у житті суспільства. Правосвідомість має різнобічну, розгалужену за структурою та змістом суть, обумовлену різними чинниками.

Особливості правосвідомості працівників поліції визначаються станом правових знань, умінь і навиків, що визначають правовідносини, соціально-правові установки та орієнтації, відчуття й звички, правовий світогляд і правову культуру.

Правові знання працівників правоохоронних органів включають відомості про правову діяльність, які в процесі професійної службової діяльності стають формою правосвідомості. Правомірна поведінка працівника поліції з підтримки правопорядку, розвиток позитивних правових навиків, установки на правомірну поведінку і відносини, зокрема, в управлінській сфері, неможливо без формування глибокого й точного знання закону. Саме знання законів, теоретичні пізнання у галузі права є фундаментом формування правових звичок і установок та адекватних форм професійного реагування[1, с.53-54].

Набуття правових знань виконує важливу роль не тільки для підвищення загальної правової культури, але передусім для вироблення й ухвалення правильних рішень, зокрема, управлінських, вибору правомірної лінії поведінки у найрізноманітніших життєвих ситуаціях. Пізнавальний та оцінний показник правосвідомості виконує важливу регулятивну функцію.

Спотворені уявлення про правові розпорядження (так зване незнання права), отримання інформації по право і закони не з офіційних, а випадкових, на побутовому рівні, джерел здатні породити суттєві деформації в правовій поведінці, спричинити серйозні порушення законності й конфлікти із законом.

Знання права працівником поліції припускає не лише його осмислення, але й можливість варіативного, адекватного сприйняття ситуації, використання його при виконанні службових завдань. Важливе розуміння основних принципів права та особливостей його реалізації, осмислення цінності і взаємозв'язку законодавства, правосуддя, духовності й моралі.

Працівник правоохоронних органів своєю поведінкою повинен показувати приклад поважного ставлення до закону. Важливість цього моменту пояснюється рядом обставин:

1. Пошана до права викликає зміну внутрішнього ставлення до виконання службових обов'язків, які повинні сприйматися не просто як веління посадової особи, наказ, а як усвідомлений обов'язок з виконання розпоряджень закону.

2. Пошана до закону особливо ефективно формується при безпосередньому контакті з правовими явищами в процесі реалізації функціональних обов'язків по службі, оскільки вона є умовою якісного виконання поставлених перед об'єктом управління службових завдань.

3. Професійне ставлення до права, пошана закону припускає не тільки глибоке усвідомлення його необхідності, але й постійну готовність до підтримки авторитету права, що не виключає критичного аналізу окремих його компонентів [2, с.11-13].

Можна стверджувати, що особливостями формування правосвідомості поліцейських є:

- специфіка повсякденної службової діяльності (правозастосовної);
- плідна виховна робота як під час підготовки, так і на службі;
- величезна увага до поліцейських з боку громадськості;
- формування психологічної установки «суспільний інтерес має пріоритет над власним».

Головною, фундаментальною та вихідною умовою формування високого рівня правової свідомості працівника поліції є належна правова та професійна підготовка особи, яка в майбутньому буде виконувати функції поліцейського й основу світогляду якої складатимуть загальнолюдські цінності, принципи гуманізму та демократизму, усвідомлення свободи і прав людини як найважливіших досягнень суспільства [3, с.196-197].

До чинників, що визначають формування фахової правосвідомості працівників поліції, як і в цілому правосвідомості, у юридичній літературі традиційно відносять правове виховання. Правовиховна діяльність активно сприяє утвердженню високих моральних якостей майбутніх поліцейських, підвищенню рівня їх організованості та дисципліни, зміцненню почуття службового обов'язку та формуванню професійної правосвідомості

До основних завдань, що впливають із стратегії правовиховання працівників поліції варто віднести:

- формування правових знань – знань норм права і практики їх застосування;
- формування демократичного політико-правового світогляду;
- прищеплювання навичок використання юридичного, нормативного інструментарію для вирішення практичних завдань;
- перехід від переважного навчання знань правових норм, до пріоритетного навчання юридичної діяльності, до вивчення технології політичних і юридичних процесів, навчання юриспруденції в сполученні різноманітних видів юридичної діяльності: правотворчій, правозастосовній, правовиховній;

- підготування особистостей, що володіють розвинутими організаторськими здібностями, спроможних відповідально і грамотно приймати рішення, що забезпечують гарантію прав особистості, правової і соціальної захищеності громадян;
- формування морально-правових переконань і установок, заснованих на пріоритеті загальнолюдських цінностей[4].

Отже, проаналізувавши вищезазначене, можна зробити висновок про те, що питання професійної правосвідомості є предметом особливої уваги, адже рівень правосвідомості працівників поліції відноситься сьогодні до ключових суб'єктивних чинників, які визначають рівень захисту особи, суспільства і держави від антигромадських посягань. Для працівників поліції їх професійна правосвідомість є основною умовою успішної та ефективної реалізації службових завдань і персоналізації внутрішньосистемних управлінських відносин.

Список використаних джерел

1. А.І. Луцький. Правосвідомість юриста як суб'єктивне відображення чинної правової ідеології.// Луцький А.І.// Юр. Часопис НАВС. – К.: НАВС, 2014. – №2. – с.50-60
2. Д.В. Андреев. Правосвідомість у структурі соціально-правової комунікації// Андреев Д.В.// Юр. Україна. – 2013. - №5. – с.11-17
3. О.О. Дякова. Формування правової культури працівників Національної поліції України// Дякова О.О.// Вісник ХНУВС. – 2016. - №2. – с.189-197
4. Особливості взаємовпливу правосвідомості та професійної діяльності працівників органів внутрішніх справ. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.univd.edu.ua>.

Старший викладач кафедри теорії держави та права НАВС, к.ю.н.

Сербіна Наталія Олександрівна

ЮРИДИЧНА ОСОБИ ЯК СУБ'ЄКТУМИСНОГО ЗНИЩЕННЯ АБО ПОШКОДЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Суб'єкт злочину в кримінальному праві – це один з елементів складу злочину, який формує підставу кримінальної відповідальності. У юридичній літературі суб'єктом злочину визнається особа, яка володіє сукупністю ознак, що дають підстави для притягнення її до кримінальної відповідальності [1, с. 106].

Загалом, суб'єкт злочину наділений сукупністю наступних обов'язкових ознак: 1) фізична особа; 2) осудна особа; 3) особа, яка вчинила злочин у віці, з якого може наставати кримінальна відповідальність, що закріплено в ст. 18 КК України.

Ознаки суб'єкта злочину є обов'язковими для характеристики суб'єкта будь-якого складу злочину. Відповідно до ст. 22 КК України кримінальній відповідальності підлягають особи, яким до вчинення злочину виповнилося 16 років. Але тут потрібно враховувати, що, по-перше, вчинення злочину пов'язується з часом вчинення злочину, а, по-друге, у кримінальному праві розрізняють два віки кримінальної відповідальності – загальний та знижений. Згідно зі ст. 22 КК України загальний вік кримінальної відповідальності визначений у 16 років (ч. 1), а знижений – у 14 років (ч. 2). Ця норма містить вичерпний перелік злочинів, за вчинення яких кримінальна відповідальність настає за умови досягнення особою чотирнадцятирічного віку.

При умисному знищенні або пошкодженні об'єктів житлово-комунального господарства суб'єкт злочину є загальним.

Розглянемо його ознаки. По-перше, ним є лише фізична особа. Таке рішення законодавця в КК України відповідає принципу персональної, особистої відповідальності кожної людини за вчинене нею суспільно небезпечне діяння [2, с. 99-100] і є традиційним для вітчизняної кримінально-правової науки. Інакше кажучи, кримінальне право, визнаючи суб'єктом злочину лише фізичну особу, розглядає злочин як соціальне явище, а тому послідовно проводить лінію, що суб'єктом злочину може бути лише особа, яка має розум і відносну свободу волі [3, с. 9, 10, 258].

Законодавець України не визнає юридичну особу суб'єктом досліджуваного злочину. Якщо